

prima instanță: M. Țurcan
instanța de apel: L. Bulgac, V. Pruteanu, M. Anton
instanța de recurs: V. Macinskaia, T. Chișcă-Doneva, G. Stratulat

dosarul nr. 2rh-175/15

Î N C H E I E R E

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat

examinînd cererea de revizuire depusă de către Baltag Ecaterina, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Direcției Teritoriale control administrativ a Ministerului Administrației Publice Locale împotriva Consiliului orășenesc Căușeni cu privire la contestarea actului administrativ și la cererea de chemare în judecare a lui Baltag Ecaterina împotriva Consiliului orășenesc Căușeni, Întreprinderii Municipale „Salubritate și Amenajare Căușeni” cu privire la contestarea actului administrativ, restabilire la lucru, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru și a restanței la salariu, încasarea penalităților și repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2009, prin care recursul lui Baltag Ecaterina a fost considerat inadmisibil

c o n s t a t ă

La 16 august 2005 Oficiul Teritorial Chișinău al Aparatului Guvernului a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Căușeni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin solicitarea nr. 0149-S din 04 iulie 2005 a cerut Consiliului orășenesc Căușeni reexaminarea deciziei nr. 5/2 din 22 iunie 2005 „Cu privire la activitatea Întreprinderilor Municipale „Apă-Canal” și „Salubritate și Amenajare Căușeni”.

La adoptarea deciziei nr. 5/2 din 22 iunie 2005 a fost încălcat art. 26 al. (1) din Legea nr. 123-XV din 18 martie 2003 privind administrația publică locală, conform căruia problemele înscrise în ordinea de zi a ședinței Consiliului local se examinează dacă sunt însoțite de raporturile comisiei de specialitate a Consiliului și, după caz, de raportul sau avizul Primăriei și/sau compartimentul de resort al serviciului public descentralizat sau a serviciului public desconcentrat.

Decizia contestată contravine și art. 20 al. (2) al Legii nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi și art. 179 Cod civil, care prevede că organele administrației publice locale (fondatoare de întreprinderi municipale), nu poartă răspundere de obligațiile întreprinderilor municipale, care sunt persoane juridice cu răspundere patrimonială independente.

Totodată, decizia nr. 5/2 din 22 iunie 2005 a fost adoptată contrar prevederilor art. 68 Cod civil și p. 13 al Statutului Întreprinderii Municipale „Salubritate și

Amenajare Căușeni”, fondată în baza deciziei Consiliului orășenesc Căușeni nr. 3/4 din 12 august 2003, care stabilesc că fondatorul persoanei juridice nu poartă răspundere pentru obligațiile persoanei juridice, iar persoana juridică nu poartă răspundere pentru obligațiile fondatorului.

Cere reclamantul anularea deciziei Consiliului orășenesc Căușeni nr. 5/2 din 22 iunie 2005.

Prin încheierea Judecătoriei Căușeni din 05 iunie 2006, au fost conexeate într-un singur proces cererea de chemare în judecată a Direcției Teritoriale control administrativ a Ministerului Administrației Publice Locale împotriva Consiliului orășenesc Căușeni cu privire la contestarea actului administrativ și cererea de chemare în judecare a lui Baltag Ecaterina împotriva Consiliului orășenesc Căușeni, Întreprinderii Municipale „Salubritate și Amenajare Căușeni” cu privire la contestarea actului administrativ, restabilire la lucru, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru și a restanței la salariu, încasarea penalităților și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii Baltag Ecaterina a indicat că, prin decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr. 2/1 din 29 ianuarie 2004 „Cu privire la desemnarea în funcție a șefilor subdiviziunilor subordonate Consiliului local și stabilirea salariilor lor”, a fost desemnată în funcția de șef interimar al Întreprinderii Municipale „Salubritate și Amenajare Căușeni” pe o perioadă de 3 luni cu un salariu lunar de 1500 lei. După expirarea termenului de 3 luni, relațiile de muncă au continuat. Ulterior prin decizia nr. 5/2 din 22 iunie 2005 reclamanta a fost eliberată din funcția de șef interimar al Întreprinderii Municipale „Salubritate și Amenajare Căușeni” fără nici un temei legal, încălcându-se în așa mod prevederile art. 86 Codul muncii.

Cere reclamanta anularea deciziei Consiliului orășenesc Căușeni nr. 5/2 din 22 iunie 2005, în partea eliberării din funcție, restabilirea în funcția de șef interimar al Întreprinderii Municipale „Salubritate și Amenajare Căușeni”, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru în mărime de 8700 lei, încasarea penalităților pentru fiecare zi de întârziere în mărime de 44025 lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 30000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 05 iulie 2006, acțiunea inițială a fost respinsă, iar cererea lui Baltag Ecaterina a fost admisă parțial în partea încasării restanței la salariu, fiind dispusă încasarea de la ÎM „Salubritate și Amenajare Căușeni” în beneficiul lui Baltag Ecaterina a sumei de 6763,80 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2008, au fost respinse apelurile declarate de către Direcția Teritorială control administrativ al Ministerului Administrației Publice Locale, Baltag Ecaterina și menținută hotărârea Judecătoriei Căușeni din 05 iulie 2006.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2009, recursul lui Baltag Ecaterina a fost considerat inadmisibil.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2009, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Baltag Ecaterina.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2010, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Baltag Ecaterina.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 martie 2011, au fost respinse ca inadmisibile cererile de revizuire depuse de către Baltag Ecaterina și OTC Căușeni al Cancelariei de Stat.

La 23 aprilie 2015 Baltag Ecaterina a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2009, cerînd admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și a deciziei instanței de apel, cu restituirea pricinii spre judecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului în fond.

Revizuianta a declarat revizuirea în temeiul art. 449 lit. a) CPC, pe motiv că a fost constatată, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă.

Astfel, prin sentința Judecătoriei Căușeni din 10 februarie 2014 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015), Focșa Anatolie, care a activat la situația din 27 decembrie 2005 în calitate de jurist la Primăria or. Căușeni și care reprezenta interesele autorității publice locale în cadrul dosarului civil nr. 2-588/06 la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Aparatului Guvernului împotriva Consiliului or. Căușeni cu privire la anularea deciziei Consiliului or. Căușeni nr. 5/2 din 22 iunie 2005 „Cu privire la activitatea Întreprinderilor Municipale „Apă-Canal” și „Salubritate și Amenajare Căușeni”, a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 al. (1) Cod penal, însă din cauza că a expirat termenul de tragere a persoanei la răspundere penală, procesul penal în privința acestuia a fost încetat.

Or, în temeiul deciziei Consiliului or. Căușeni nr. 5/2 din 22 iunie 2005 „Cu privire la activitatea Întreprinderilor Municipale „Apă-Canal” și „Salubritate și Amenajare Căușeni”, Baltag Ecaterina a fost concediată din funcția de șef interimar al ÎM „Salubritate și Amenajare Căușeni”.

După cum rezultă expres din textul deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2009, Baltag Ecaterina a fost eliberată din funcție din cauza că nu era în stare să organizeze la nivel activitatea întreprinderii pe care o gestiona, fapt stabilit prin raportul grupului de lucru din cadrul Consiliului, instituit prin decizia nr. 3/2 din 21 martie 2015, care în final prin sentința Judecătoriei Căușeni din 10 februarie 2014 s-a constatat a fi unul fals. Or, raportul fals al grupului de lucru a fost prezentat în calitate de probă pe această cauză și a fost pus la baza pronunțării hotărîrii de respingere a acțiunilor.

Studiind materialele dosarului, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicîndu-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexîndu-se probele ce le confirmă.

După cum s-a stabilit, revizuianta și-a întemeiat cererea de revizuire conform temeiului prevăzut de art. 449 lit. a) CPC care indică că, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă.

Colegiul reține că acest temei într-adevăr se referă la cazurile în care un judecător, grefier, martor, traducător sau unul dintre alți participanți la proces enumerați în art.55, 59 CPC, care au luat parte la judecarea unei pricini civile, au fost condamnați printr-o sentință penală irevocabilă pentru infracțiune în legătură cu judecarea pricinii civile, anterior examinate. Deci, în acest caz, forță probantă o are doar sentința irevocabilă, care să fie în legătură cu expunerea pricinii.

La cazurile prevăzute de norma respectivă se includ și situațiile ce se referă la falsificarea de probe.

La fel, se menționează despre existența unor circumstanțe care indică direct la faptul că, unul dintre subiecți a comis o infracțiune în legătură cu judecarea pricinii, însă în virtutea unor împrejurări obiective nu pot fi constatate prin sentință penală irevocabilă. Or, în acest sens legiuitorul indică că poate fi constatat faptul comiterii unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă, însă în baza actului organului de urmărire penală este dispusă încetarea urmăririi penale în legătură cu intervenirea termenului de prescripție (art.60 Cod penal). În atare situație, cazul menționat la fel se va încadra în rigorile prevăzute de art.449 lit. a) CPC.

În susținerea temeiului de revizuire invocat, Baltag Ecaterina a prezentat sentința Judecătoriei Căușeni din 10 februarie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015, prin care Focșa Anatolie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 al. (1) Cod penal și anume pentru falsificarea probelor în procesul civil de către un participant la proces sau de către reprezentantul acestuia, însă din cauza că a expirat termenul de tragere a persoanei la răspundere penală, procesul penal în privința inculpatului a fost încetat.

Or, instanța la pronunțarea sentinței a stabilit că, inculpatul Focșa Anatolie, care la situația din 27 decembrie 2005 a activat în calitate de jurist la Primăria or. Căușeni și reprezenta interesele autorității publice locale în cadrul dosarului civil nr. 2-588/06 la cererea de chemare în judecată a Oficiului Teritorial Chișinău al Aparatului Guvernului împotriva Consiliului or. Căușeni cu privire la anularea deciziei Consiliului or. Căușeni nr. 5/2 din 22 iunie 2005 „Cu privire la activitatea Întreprinderilor Municipale „Apă-Canal” și „Salubritate și Amenajare Căușeni”, a realizat fapta socialmente periculoasă de falsificare a probelor și intenționat, folosindu-se de încrederea secretarului Consiliului or. Căușeni - Boiștean Vasile, l-a rugat pe ultimul să aplice ștampila și înscrisul de mână pe raportul cu privire la dările de seamă a conducătorilor ÎM „Apă-Canal Căușeni” și ÎM „Salubritate și Amenajare Căușeni” despre activitatea întreprinderilor în anul 2004, pe care ulterior l-a prezentat ca probă în procesul civil.

Colegiul reține că, deși revizuirea a prezentat ca probă sentința Judecătoriei Căușeni din 10 februarie 2014, prin care Focșa Anatolie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 310 al. (1) Cod penal, de falsificare a raportului cu privire la dările de seamă a conducătorilor ÎM „Apă-Canal Căușeni” și ÎM „Salubritate și Amenajare Căușeni” despre activitatea întreprinderilor în anul 2004, pe care ulterior l-a prezentat ca probă în procesul civil, nu poate constitui temei de revizuire a deciziei irevocabile a Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2009. În acest sens, Colegiul reține că instanțele la adoptarea hotărârilor de respingere a pretențiilor lui Baltag Ecaterina cu privire la restabilire la lucru și încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru, și-au motivat soluția în baza mai multor probe materiale, și nu doar a raportului cu privire la dările de seamă a conducătorilor ÎM „Apă-Canal

Căușeni” și ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” despre activitatea întreprinderilor în anul 2004, care ulterior s-a constatat a fi fals.

Or, pentru a revizui o hotărâre irevocabilă, revizuirea prin prisma art. 449 lit. a) CPC urma să confirme falsul tuturor probelor administrate la pronunțarea hotărârilor de respingere a acțiunii (în special a celor ce confirmau desfășurarea de către Baltag Ecaterina a activității nesatisfăcătoare în cadrul întreprinderii gestionate de ea, inclusiv acumularea din culpa acesteia a datoriilor la Fondul social și a restanțelor salariale), și nu doar a acestui raport.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Or, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și jurisprudența Curții Europene a Dreptului Omului în cazul Popov (nr. 2) contra Moldovei.

În urma celor expuse, avînd în vedere că argumentele invocate de către revizuentă nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea de revizuire depusă de către Baltag Ecaterina urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Baltag Ecaterina împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2009, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Direcției Teritoriale control administrativ a Ministerului Administrației Publice Locale împotriva Consiliului orășenesc Căușeni cu privire la contestarea actului administrativ și la cererea de chemare în judecare a lui Baltag Ecaterina împotriva Consiliului orășenesc Căușeni, Întreprinderii Municipale „Salubrizare și Amenajare Căușeni” cu privire la contestarea actului administrativ, restabilire la lucru, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la lucru și a restanței la salariu, încasarea penalităților și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat